



EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.1.31.
COM(2024) 44 final

2024/0022 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodással létrehozott EU–Egyesült Királyság energiaügyi szakbizottságban az együttműködés kereteire vonatkozó iránymutatás elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodással (a továbbiakban: megállapodás) létrehozott EU–Egyesült Királyság energiaügyi szakbizottságban (a továbbiakban: szakbizottság) az Unió által képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

A dokumentum azt javasolja, hogy az Unió támogassa a szakbizottság azon határozatának elfogadását, amely iránymutatást ad az energiapiaci szereplők számára az EU-ban és az Egyesült Királyságban működő energiapiaci szereplők közötti együttműködés kereteinek kialakításához.

A megállapodás ilyen keretek létrehozását irányozza elő:

- a) a Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (a továbbiakban: ENTSO-E) és az egyesült királyságbeli villamosenergia-piaci átvitelirendszer-üzemeltetők közötti együttműködés céljára;
- b) a Földgázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (a továbbiakban: ENTSG) és az egyesült királyságbeli földgázpiaci szállítási rendszer-üzemeltetők közötti együttműködés céljára; valamint
- c) az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (a továbbiakban: ACER) és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 310. cikkével összhangban kijelölt egyesült királyságbeli szabályozó hatóság közötti együttműködés céljára.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az EU–Egyesült Királyság kereskedelmi és együttműködési megállapodás

A megállapodás célja egyebek mellett az energiaügyi együttműködés kialakítása az EU és az Egyesült Királyság között. A „Kereskedelem, közlekedés, halászat és egyéb intézkedések” című második rész első tárgykörének „Energia” című VIII. címe kötelezettségvállalásokat tartalmaz három együttműködési keret elfogadására vonatkozóan.

A megállapodás 317. cikkének (1) bekezdése értelmében az első és a második keretet egyfelől az (EU) 2019/943 rendelettel létrehozott ENTSO-E és a 715/2009/EK rendelettel létrehozott ENTSG, másfelől pedig az egyesült királyságbeli villamosenergia-piaci átvitelirendszer-üzemeltetők és földgázpiaci szállítási rendszer-üzemeltetők közötti együttműködés céljára kell létrehozni.

A megállapodás 317. cikkének (1) bekezdése értelmében:

- a) az együttműködési kereteknek legalább a következőkre kell kiterjedniük:
 - i. a villamosenergia- és a földgázpiacok;
 - ii. a hálózatokhoz való hozzáférés;
 - iii. a villamosenergia- és a földgázellátás biztonsága;
 - iv. a tengeri energia;
 - v. az infrastruktúra-tervezés;
 - vi. a villamosenergia- és a földgáz-rendszerösszekötők hatékony használata; és
 - vii. a földgáz dekarbonizációja és minősége;

- b) az együttműködési keretek nem biztosíthatnak az ENTSO-E-, illetve az ENTSG-tagsághoz hasonló státuszt az Egyesült Királyság átvitelrendszer-üzemeltetői, illetve szállításrendszer-üzemeltetői számára.

A megállapodás 318. cikke értelmében a harmadik rendszert az (EU) 2019/942 rendelettel létrehozott ACER és a 310. cikkel összhangban kijelölt egyesült királyságbeli szabályozó hatóság közötti együttműködés céljára kell létrehozni.

A megállapodás 318. cikke értelmében:

- a) az együttműködési keretnek legalább a következőkre kell kiterjednie:
- i. a villamosenergia- és a földgázpiacok;
 - ii. a hálózatokhoz való hozzáférés;
 - iii. a piaci visszaélés megelőzése a nagykereskedelmi villamosenergia- és földgázpiacokon;
 - iv. a villamosenergia- és a földgázellátás biztonsága;
 - v. az infrastruktúra-tervezés;
 - vi. a tengeri energia;
 - vii. a villamosenergia- és a földgáz-rendszerösszekötők hatékony használata;
 - viii. az átvitelrendszer-üzemeltetők, illetve a szállításrendszer-üzemeltetők közötti együttműködés; és
 - ix. a földgáz dekarbonizációja és minősége;
- b) az együttműködési keret nem biztosíthat az ACER-tagsághoz hasonló státuszt a 310. cikkel összhangban kijelölt egyesült királyságbeli szabályozó hatóság számára.

Az energiaügyi szakbizottságnak megállapodásra kell jutnia egy, az együttműködés kereteit tárgyaló, az átvitelrendszer-üzemeltetőknek és a szállításrendszer-üzemeltetőknek, valamint a szabályozó hatóságoknak továbbítandó iránymutatásról.

2.2. Az EU–Egyesült Királyság energiaügyi szakbizottság

A megállapodás 8. cikke (1) bekezdésének 1. pontjával létrehozott EU–Egyesült Királyság energiaügyi szakbizottság a „Kereskedelem, közlekedés, halászat és egyéb intézkedések” című második rész első tárgyköre „Energia” című VIII. címének hatálya alá tartozó kérdésekkel foglalkozik.¹

A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 8. cikke (4) bekezdésének a) és c) pontja szerint a szakbizottság hatásköre – a kijelölt keretek között – kiterjed a megállapodás végrehajtásának figyelemmel kísérésére és felülvizsgálatára, valamint megfelelő működésének biztosítására. A szakbizottság hatásköre kiterjed arra, hogy határozatokat – beleértve a módosításokat is – és ajánlásokat fogadjon el a megállapodásban meghatározott ügyekben, valamint azokban az ügyekben, amelyekre vonatkozóan a partnerségi tanács a megállapodás 7. cikke (4) bekezdésének f) pontjával összhangban a hatáskörét átruházta a szakbizottságra. Ezt a hatáskört a megállapodás második része első tárgykörének „Energia” című VIII. címe részletebben is meghatározza annak kimondásával, hogy a szóban forgó szakbizottság feladatai közé tartozik egyebek mellett, hogy megállapodásra jusson a megállapodás 317. és 318. cikke szerinti együttműködés kereteire vonatkozó iránymutatásról.

A megállapodás 8. cikkének (7) bekezdése értelmében a szakbizottságok (beleértve az energiaügyi szakbizottságot is) társelnöki tisztjét az Unió egy képviselője és az Egyesült

¹ A megállapodás 4. fejezete és 323. cikke, valamint 27. melléklete kivételével.

Királyság egy képviselője tölti be. A megállapodás 10. cikkének (2) bekezdése értelmében a bizottságok a Felek közös megegyezésével fogadnak el határozatokat és ajánlásokat.

2.3. A szakbizottság tervezett jogi aktusa

A szakbizottság határozatot tervez elfogadni i. az ENTSO-E és az egyesült királyságbeli villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők; ii. az ENTSG és az egyesült királyságbeli földgázpiaci szállításrendszer-üzemeltetők; valamint iii. az ACER és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 310. cikkével összhangban kijelölt egyesült királyságbeli szabályozó hatóság közötti együttműködés kereteire vonatkozó iránymutatás elfogadásáról (a továbbiakban: tervezett jogi aktus).

A szakbizottság határozata azokkal a paraméterekkel kapcsolatban ad iránymutatást az Európai Unióban és az Egyesült Királyságban működő érintett szereplők számára, amelyeket azoknak figyelembe kell venniük együttműködési kereteik kialakításakor.

A szakbizottságnak a tervezett jogi aktust a lehető leghamarabb el kell fogadnia, vagy a következő ülésén, vagy pedig – ha az korábbi elfogadást tesz lehetővé – a megállapodás I. mellékletében meghatározott írásbeli eljárás útján.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az energiaügyi szakbizottság határozata az együttműködés kereteire vonatkozó iránymutatásról. A javasolt határozattal a szakbizottság egy-egy iránymutatást fogad el i. az ENTSO-E és az egyesült királyságbeli villamosenergia-piaci átvitelrendszer-üzemeltetők közötti munkamegállapodásra; ii. az ENTSG és az egyesült királyságbeli földgázpiaci szállításrendszer-üzemeltetők közötti munkamegállapodásra; valamint iii. az ACER és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 310. cikkével összhangban kijelölt egyesült királyságbeli szabályozó hatóság közötti munkamegállapodásra vonatkozóan. Az Egyesült Királyság szabályozó hatóságát képviselő egységes küldöttségben a nagy-britanniai szabályozó hatóságnak (GEMA) és az észak-írországi szabályozó hatóságnak (Utility Regulator) egyaránt képviseltetnie kell magát.

Az egyes iránymutatások a határozat megfelelő mellékleteiben találhatók, és a megállapodás 317. cikkének (1) bekezdésében és 318. cikkében foglalt rendelkezéseken alapulnak. Az iránymutatások azonos megközelítést követnek: felkérlik az érintett szereplőket az együttműködéshez szükséges megállapodások kidolgozására és végrehajtására, felsorolják az együttműködés azon területeit, amelyeken mindkét oldal megtartja döntéshozatali autonómiáját, felkérlik az egyesült királyságbeli piaci szereplőket az együttes fellépésre, megtiltják, hogy az egyesült királyságbeli piaci szereplők a tagsággal egyenértékű státuszt kapjanak, és felkérlik az érintett szereplőket, hogy a javasolt megállapodást vizsgálatra megküldjék a szakbizottságnak.

Az Unió által a szakbizottságban képviselendő javasolt álláspont tehát abban áll, hogy az Unió támogassa a határozatnak a szakbizottság általi elfogadását.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése kimondja, hogy „[a] Tanács **a Bizottságnak** vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének **a javaslata alapján határozatot fogad el** valamely megállapodás alkalmazásának felfüggesztésére, valamint **a megállapodásokkal létrehozott**

szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat” (utólagos kiemelés).

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Az EU–Egyesült Királyság energiaügyi szakbizottságot az EU–Egyesült Királyság kereskedelmi és együttműködési megállapodás hozta létre.

Az energiaügyi szakbizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus, mert a megállapodás 10. cikke értelmében a szakbizottság által elfogadott határozatok „kötelező erejűek a Felekre [...] nézve”, és a jogi aktus a megállapodás 317. cikkének (1) bekezdésében és 318. cikkében a Felek által közösen vállalt kötelezettségeknek tesz eleget.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése, és a Tanácsnak határozatot kell elfogadnia az Unió által képviselendő álláspont meghatározásáról.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt anyagi jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma az energiaüggyel kapcsolatos. Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 194. cikkének (1) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 194. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodással létrehozott EU–Egyesült Királyság energiaügyi szakbizottságban az együttműködés kereteire vonatkozó iránymutatás elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2021. április 29-én elfogadta az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás² (a továbbiakban: megállapodás) megkötéséről szóló (EU) 2021/689 határozatot.³ A határozat 2021. január 1-jétől alkalmazandó.
- (2) A megállapodás 8. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerint az energiaügyi szakbizottság (a továbbiakban: szakbizottság) a hatáskörét érintő kérdésekben határozatokat és ajánlásokat fogadhat el a megállapodásban vagy bármely kiegészítő megállapodásban meghatározott ügyekben, valamint azokban az ügyekben, amelyekre vonatkozóan a partnerségi tanács hatáskört ruházott rá. A megállapodás 10. cikkének (2) bekezdése értelmében a bizottságok a határozataikat és az ajánlásait közös megegyezéssel fogadják el, illetve teszik meg.
- (3) A megállapodás 317. cikkének (1) bekezdése értelmében mindegyik Fél biztosítja, hogy az átvitelirendszer-üzemeltetők, illetve a szállításirendszer-üzemeltetők hatékony és inkluzív munkamegállapodásokat dolgozzanak ki a megállapodás „Energia” című címében foglalt célkitűzések eléréséhez kapcsolódó tervezési és üzemeltetési feladatok támogatása érdekében, beleértve az egyrészről az (EU) 2019/943 rendelettel összhangban létrehozott Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (a továbbiakban: ENTSO-E) és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban létrehozott Földgázpiaci Szállításirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (a továbbiakban: ENTSG), másrészről az egyesült királyságbeli villamosenergia-piaci átvitelirendszer-üzemeltetők, illetve földgázpiaci szállításirendszer-üzemeltetők közötti együttműködés kereteit is.
- (4) Ezek az együttműködési keretek nem foglalhatják magukban az egyesült királyságbeli átvitelirendszer-üzemeltetők ENTSO-E-beli, illetve az egyesült királyságbeli

² HL L 149., 2021.4.30., 10. o.

³ HL L 149., 2021.4.30., 2. o.

szállítási rendszer-üzemeltetők ENTSOG-beli tagságát, és hasonló státuszt sem biztosíthatnak.

- (5) A megállapodás 318. cikke értelmében mindegyik Fél biztosítja, hogy az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége és a megállapodás 310. cikkével összhangban kijelölt egyesült királyságbeli szabályozó hatóság a lehető leghamarabb kapcsolatokat alakítson ki és igazgatási megállapodásokat kössön egymással annak érdekében, hogy elősegítse a megállapodás célkitűzéseinek elérését.
- (6) Ez az együttműködési keret nem foglalhatja magában a megállapodás 310. cikkével összhangban kijelölt egyesült királyságbeli szabályozó hatóságnak az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségében való tagságát, és hasonló státuszt sem biztosíthat.
- (7) A szakbizottság a lehető leghamarabb határozatot tervez elfogadni a 317. cikk (1) bekezdése és a 318. cikk szerinti együttműködés kereteire vonatkozó iránymutatásról. A szakbizottság a határozatot a Felek belső eljárásainak lezárulta után tervezi elfogadni vagy a következő ülésén, vagy pedig – ha az korábbi elfogadást tesz lehetővé – írásbeli eljárással.
- (8) Helyénvaló meghatározni az Unió által a szakbizottságban képviselendő álláspontot, mivel a határozat kötelező érvényű lesz az Unióra nézve,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az energiaügyi szakbizottságban az Unió által képviselendő álláspont a szakbizottság jogi aktusának e határozathoz csatolt tervezetén alapul.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*